

Pia Krensler
Stadsmiljö
08-508 264 25

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2012-06-14

Vård- och utvecklingsplan för Kungliga nationalstadsparken. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner och överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Trafik- och renhållningsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Ted Ell
Avdelningschef

Sammanfattning

Länsstyrelsen har upprättat ett förslag till Vård- och utvecklingsplan för Kungliga nationalstadsparken enligt Nationalstadsparksförordningen, som trädde i kraft 2009 (SFS2009:55). Planen är ett gediget arbete indelat i tre delar med ett

appendix. Trafikkontoret önskar ökad tydlighet samt sammanfattningar av de övergripande bestämmelserna och målen.

Bakgrund

Kungliga nationalstadsparken inrättades 1995 och är världens första nationalstadspark. Det är ett nationellt intresse att parkens natur-, kultur- och rekreationsvärden består och utvecklas vidare. Nationalstadsparken har stor betydelse för regionens invånare och sätter prägel på vår huvudstad.

I Nationalstadsparksförordningen, som trädde i kraft 2009 (SFS2009:55), föreskrivs att Länsstyrelsen ska besluta om en vård- och utvecklingsplan för Kungliga Nationalstadsparken. Planen ska ge en samlad bild av de intentioner, mål och riktlinjer som finns i planer, program och andra underlag. På det sättet ska den vara ett stöd för olika typer av beslut kring skötsel, förvaltning och utveckling. Planen har ingen juridisk status men däremot kan en del av de mål som anges i planen vara juridiskt bindande i andra styrdokument, exempelvis i föreskrifter för naturreservat eller byggnadsminnen.

I vård- och utvecklingsplanen står Nationalstadsparkens natur-, kultur- och rekreationsvärden i fokus. Även utvecklingsfrågorna utgår från dessa perspektiv. I vård- och utvecklingsplanen avvägs inte natur-, kultur- och rekreationsvärdena i förhållande till andra anspråk, något som skiljer den från kommunernas översiktsplaner. Men planen ska fungera som ett underlag och vara ett stöd i formuleringen av parkens värden när andra anspråk ställs.

Under arbetet med planen har länsstyrelsen hållit samrådsmöten där markägare, förvaltare, kommuner och andra aktörer i parken bjudits in för att diskutera värden, mål och inriktning. De myndigheter och organisationer som deltog i dem var många: Akademiska hus, Bergianska trädgården, Förbundet för Ekoparken med medlemsföreningar, Haga-Brunnsvikens vänner, Kommittén för Gustavianska Parken, Kungliga Djurgårdens Förvaltning, Kungliga Djurgårdens Intressenter, Kungliga Vetenskapsakademien, Lidingö Stad, Livgardet, Newsec, Polishögskolan, Riksantikvarieämbetet, Solna Kyrkogårdsförvaltning, Solna stad, Statens fastighetsverk, Statens Maritima Museer, Stiftelsen Skansen, Stockholms Fältrittklubb, Stockholms sjögård, Stockholms Stad, Stockholms universitet, Vin- och sprithistoriska museet och Världsnaturfonden, WWF. Deltagarna har både före och efter mötena haft möjlighet att lämna synpunkter på textunderlaget. Trafikkontoret har deltagit i alla möten som berör staden.

Innan beslut fattas om planen ska Länsstyrelsen samråda med de statliga myndigheter, kommuner och andra som kan antas vara berörda av planen.

Ärendets beredning/Remissen

Kommunstyrelsen har remitterat en remiss från Länsstyrelsen beträffande ett förslag till vård- och utvecklingsplan för Kungliga nationalstadsparken. Förslaget går att hämta i sin helhet på www.lansstyrelsen.se/stockholm/remisser.

Vård- och utvecklingsplanen har bland annat remitterats till Trafik- och renhållningsnämnden och remisstiden sträcker sig till 13 juli 2012.

Trafikkontorets synpunkter och förslag

Vård- och utvecklingsplanen utgör ett gediget arbete. Dokumentet är indelat i tre delar samt ett appendix om juridiska förutsättningar. I del I redogörs för Kungliga nationalstadsparkens ägar- och förvaltningsförhållanden, landskapets historiska utveckling och dess växt- och djurliv. Del II och III är planens strategiska delar. Del II redogör för tre aspekter där Nationalstadsparken behöver ses ur ett helhetsperspektiv: Tillgänglighet, Eklandskapet och Det omgivande landskapet. Del III är planens tyngdpunkt där parken delats in i femton delområden grundat på landskapets karaktär. Varje delområde beskrivs utifrån de tre rubrikerna "Området idag", "Värden som bör tas tillvara och utvecklas" och "Målbild".

Trafikkontoret efterlyser en ökad tydlighet i planen. Ett exempel är att skydd anges som åtgärd för att nå de eftersträlvade målen, men planen anger inte vilken typ av skydd som ska föreslås. Generellt kan fler fysiska och faktiska åtgärder nämnas än vad som nu görs. Ökad tydlighet nås också genom att i inledningen av dokumentet redovisa en sammanfattning av de övergripande bestämmelserna, exempelvis att fällning av större träd är tillståndspliktig. Likaså medför en sammanfattning av de tyngre målen, också den i början av planen, att ökad tydlighet nås. Ett exempel på tyngre mål är att vidmakthålla och återställa viktiga utblickar. Ett annat är att eklandskapet ska bevaras genom friställning av större ekar och återväxt med mellanstora och små ekar så att kommande generationer ek på så sätt tryggas och eksambanden gynnas.

Staden använder ordet "tillgänglighet" i bemärkelsen där tillgänglighet för personer med olika funktionsnedsättningar avses. I Vård- och utvecklingsplanen används tillgänglighet för att beskriva närhet till Nationalstadsparken med allmänna kommunikationer. Det vore önskvärt att tillgängligheten enligt stadens definition belystes med en egen rubrik, likaså trygghetsaspekter och barnperspektiv.

Innehållet i del III:s avsnitt om delområdenas värden respektive målbilder upplevs många gånger som upprepningar. Förslagsvis kan dispositionen ändras till exempelvis "Området idag med befintliga värden" och "Målbild och åtgärder".

För de utmaningar som nämns under "Området idag" finns inte alltid förslag på motsvarande åtgärder under "Målbild". Vissa avsnitt är bättre i denna uppföljning, exempelvis Norra Djurgården och Idrottsparken.

Innerstadens vattenspegel är ett signum för Stockholm och stadens front mot vattnet är av riksintresse för kulturmiljöminnesvården. Det är därför av stor vikt att vattenspegeln med stränder värnas så att dessa värden upprätthålls. Vidare vore det önskvärt att strandpromenaderna belystes i högre utsträckning i planen.

Det bör tydliggöras att verksamheter som till sin karaktär avviker från det som är önskvärt i Nationalstadsparken ska anpassas efter denna. På sikt kan verksamheterna komma att lösas ut.

Roslagsvägens planerade utformning har som mål att skapa en väg som löper väl integrerat i Kungliga nationalstadsparkens landskap. Att gräva ned vägen medför möjligen att barriäreffekten minskar men det innebär andra nackdelar med ramper och andra konstruktioner i parkmiljö. Trafikkontoret förordar en väg i ett tilltalande kulturlandskap.

Slut